

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษานั้นได้มาจากการคัดเลือกหมู่บ้านบนเกาะลันตาใหญ่ก่อน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การเลือกพื้นที่ที่จะศึกษา ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกหมู่บ้าน 7 หมู่บ้านจาก 13 หมู่บ้านของเกาะลันตาใหญ่ โดยเป็นหมู่บ้านจากฝั่งตะวันออกของเกาะลันตาใหญ่จำนวน 4 หมู่บ้าน หนึ่งในนี้เป็นหมู่บ้านที่เป็นเกาะเล็กๆ อยู่ไม่ห่างจากเกาะลันตาใหญ่ประมาณ 1 กิโลเมตร และหมู่บ้านจากฝั่งตะวันตกจำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่บ้านที่เลือกศึกษานี้มีลักษณะร่วมกันที่สำคัญ คือ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม และมีมัสยิดในหมู่บ้าน เหตุผลในการแบ่งหมู่บ้านออกเป็นชายฝั่งตะวันออกและตะวันตกคือ ลักษณะทางภูมิประเทศที่แตกต่างกันระหว่างชายฝั่งทั้ง 2 ด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อลักษณะการท่องเที่ยวและความต้องการแบ่งเขตการใช้ที่ดินที่แตกต่างกันของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษา หมู่บ้านที่เลือกศึกษา ได้แก่

ตารางที่ 1 หมู่บ้านที่เลือกศึกษาและตำแหน่งที่หมู่บ้านตั้งอยู่ของเกาะ

หมู่บ้านที่เลือกศึกษา	ตำแหน่งที่ตั้งของหมู่บ้าน
บ้านทุ่งหีบเหียง หมู่ 4 ต.ศาลาด่าน	ชายฝั่งตะวันออกของเกาะลันตาใหญ่
บ้านเจ๊ะหลี หมู่ 3 ต.เกาะลันตาใหญ่	
บ้านหัวแหลม หมู่ 1 ต.เกาะลันตาใหญ่	
บ้านเกาะปอ หมู่ 4 ต.เกาะลันตาใหญ่	
บ้านพระแอะ หมู่ 2 ต.ศาลาด่าน	ชายฝั่งตะวันตกของเกาะลันตาใหญ่
บ้านคลองโอบ หมู่ 8 ต.เกาะลันตาใหญ่	
บ้านคลองนิน หมู่ 5 ต.เกาะลันตาใหญ่	

เมื่อได้หมู่บ้านที่เข้าไปทำการศึกษาแล้วจึงทำการเลือกประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นๆ

การเลือกตัวอย่างประชากรที่ศึกษา สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยได้ทำการสัมภาษณ์ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และชาวบ้านทั่วไป จำนวน 40 คน

นอกจากนี้ยังได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่ม 2 ครั้ง โดยแบ่งเป็นการสัมภาษณ์กลุ่มจากตัวแทนหมู่บ้านที่เลือกศึกษาทางฝั่งตะวันออกจำนวน 1 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ 8 คน และตัวแทนจากหมู่บ้านที่เลือกศึกษาทางฝั่งตะวันตกจำนวน 1 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ 6 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวคำสัมภาษณ์ (Interview guide) เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป แผนที่เกาะ อุปกรณ์เขียนเพื่อกำหนดแผนที่

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative perspective) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

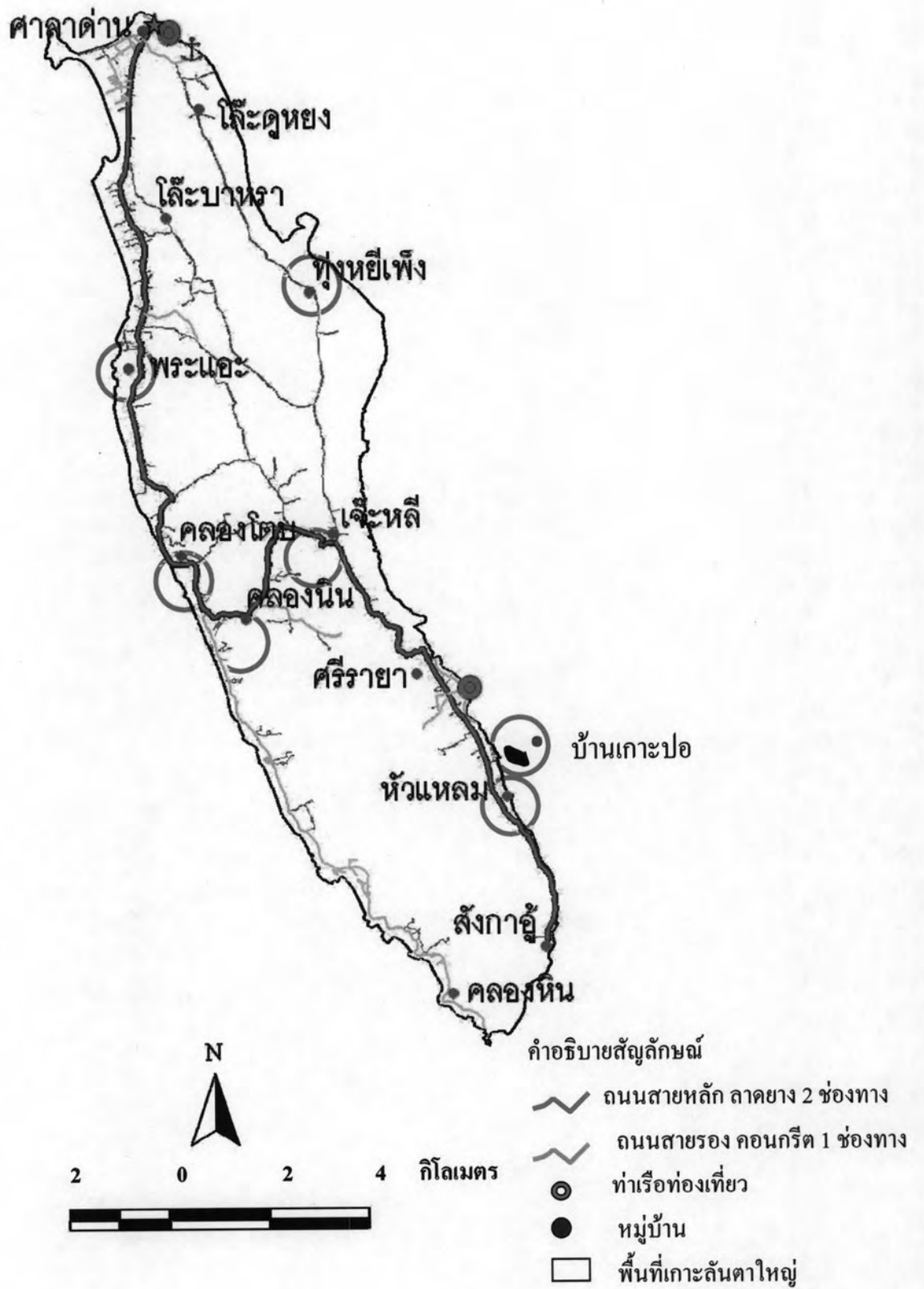
1. การวิจัยเอกสาร (Documentary research) ศึกษาเชิงเอกสาร ได้แก่ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ บทความ วารสาร จุลสาร และสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบนเกาะลันตาเพื่อทราบสถานการณ์การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น และศึกษาแผนที่เกาะลันตาทั้งแผนที่ที่จัดทำเพื่อการท่องเที่ยว แผนที่การปกครอง แผนที่ภูมิศาสตร์และแผนที่การแบ่งเขตการใช้ที่ดินที่เคยมีหน่วยงานอื่นๆ ได้ทำไว้ เพื่อทราบลักษณะการใช้ที่ดินบนเกาะ
2. การวิจัยสนาม (Field research) การเก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งใช้วิธีการดังนี้
 - การสำรวจชุมชนเกาะลันตาเพื่อศึกษากิจกรรมการใช้ที่ดินบนเกาะในภาพรวมและเพื่อสำรวจข้อมูลที่นอกเหนือเอกสารวิจัย
 - สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงบนเกาะลันตา เพื่อทราบความคิดเห็น วิสัยทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน รวมถึงการแก้ปัญหาและการป้องกันผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรมที่เกิดขึ้น สัมภาษณ์ผู้นำทางศาสนาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวและการแบ่งเขตการใช้ที่ดิน รวมถึงสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและชาวบ้านโดยทั่วไปที่อาจมีส่วนได้ส่วนเสียกับการแบ่งเขตการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว

- การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) เพื่อทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการแบ่งเขตการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว และให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันกำหนดแนวทางการแบ่งเขตการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวบนเกาะ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีอุปนัย (Inductive method) คือ สร้างข้อสรุปเชิงนามธรรมจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล ในช่วงการเก็บข้อมูลจากวิธีการดังกล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการจัดบันทึกข้อมูลดิบที่เก็บได้แล้วนำมาจัดระบบโดยการทำดัชนีหรือรหัสข้อมูล (code or index) เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลดิบที่เก็บมาได้ จากนั้นจึงทำข้อสรุปชั่วคราวเพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ และหาข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อข้อสรุปนั้นยังไม่ตอบสนองสมมติฐาน แล้วจึงนำข้อสรุปย่อยๆ ที่ได้มาเชื่อมโยงกันและจัดกลุ่มเป็นชุดคำอธิบายเพื่อตอบคำถามการวิจัย

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลทำโดยการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีที่ต่างกัน (Methodological triangulation) ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการอ่านเอกสารต่างๆ และใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกันไป (Data source triangulation) โดยหาแหล่งข้อมูลที่หลากหลายจากต่างบุคคล เวลา สถานที่ แล้วจึงนำข้อมูลนั้นมาเปรียบเทียบกัน

รูปที่ 4 แผนที่หมู่บ้านที่เลือกทำการศึกษา